

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΟΜΙΣΤΗΣ

[Ψυχολογική εικὼν]

*Τῷ φίλῳ κυρίῳ
Ε. Π. Νοτάρῳ*

ΤΟΝ βλέπω σχεδὸν καθ' ἐκάστην, πρῶτ' καὶ ἀπόγευμα νὰ περνᾷ ἀπὸ τὰ παράθυρά μου μὲ τὴν αὐτὴν στῶϊκὴν ἀπάθειαν καὶ γαλήνην εἰς τὴν μορφήν, νὰ διάτρεχῃ σιωπηλὸς καὶ σύννους τοὺς δρόμους τῆς συνοικίας, νὰ διασχίζῃ τοὺς αὐλακας τῆς λάσπης καὶ τοῦ κονιορτοῦ τὰ στρώματα, κλίνων ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ φορτίου του, κάθιδρως καὶ ἀσθμαίνων τὸ χολοκαῖρι, ριγῶν ὑπὸ τὰ πλήγματα τῆς βροχῆς καὶ τὰς παγερὰς ριπὰς τὸν χειμῶνα.

Ἡ θεὰ του μὲ συγκινεῖ μὲ βυθίζει εἰς σκέψεις. Καὶ συλλογίζομαι ἐνίοτε : — γνωρίζει ἀρά γε κατὰ βάθος ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποῖον πρόσωπον διαδραματίζει ἀσυναίσθητως ἐπὶ τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῇ ποῖα ἴχνη ἀόρατα ἀφήνει ὀπισθὲν του ὁ σιωπηλὸς αὐτὸς ὁδοιπὸρος τῶν ἀθηναϊκῶν δρόμων;

Καὶ ὅμως ὁ πτωχός, ὁ ἄσημος αὐτὸς διανομεύς, τοῦ ὁποίου δὲν φροντίζομεν οὔτε τὸ ὄνομα πολλάκις νὰ ἐρωτήσωμεν, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαχε τὸ πλεόν πεζὸν καὶ ἀχάριστον μέρος τῆς κοινωνικῆς βιοπάλης, δὲν μοιράζει ἀπλῶς τὴν ἀλληλογραφίαν μας μόνον.

Εἶνε ὁ προσωρινὸς φύλαξ τῶν μυστικῶν μας, ὁ κρατῶν εἰς χεῖράς του, ἔστω καὶ δι' ὀλίγας στιγμὰς, τοὺς κρυφίους μας στοχασμούς, τοὺς πόθους μας, τὰ ὄνειρά μας, τὰς ἐλπίδας μας. Εἶναι ὁ βωθὸς ἄγγελος τῆς χαρᾶς, τὴν ὁποίαν αἰωνίως προσδοκῶμεν, ὅταν δὲν εἶναι ὁ ἀκούσιος μάντις τῶν κακῶν, τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν περιμένομεν.

Ὅταν τὸν βλέπω φορτωμένον μὲ τὸν βαρὺν καὶ ὀγκώδη σάκχον του, σπεύδοντα ἀπὸ θύρας εἰς θύραν νὰ λυτρωθῇ βαθμηδὸν τοῦ φορτίου του, μοῦ φαίνεται ὡς ὁ ἀγαθὸς ἀντιπρόσωπος τῆς Προνοίας, ἧ ὡς ὁ ἀνηλεὲς ἀπεσταλμένος τῆς Εἰμαρμένης. Δὲν

διανέμει ἐπιστολάς, χαρτιά ἄψυχα μόνον. Μοιράζει ἐναλλάξ τὴν λύπην καὶ τὰ δάκρυα, τὴν χαρὰν καὶ τὰ χιμύγελα.

Εἶναι συχνὰ ὁ μοιραῖος, ὁ ἀσυνείδητος ὑποβολεὺς τῆς ζωῆς μας. Εἰς κάθε του βῆμα, εἰς κάθε του σταθμὸν, χωρὶς νὰ τὸ ὑποπτεύεται, κινεῖ ἢ συντρίβει τοὺς ἀδιόρατους τροχοὺς τῆς κοινωνικῆς μηχανῆς.

Περνᾷ ἀτάραχος καὶ ἀνίδεος· κτυπᾷ τὴν θύραν σας· σᾶς δίδει ἓνα γραμματάκι — μίαν θλιθεράν ἢ χαρμόσυνον εἰδήσιν καὶ φεύγει. Ποῦ νὰ φαντασθῇ ὁ ταλαίπωρος ὅτι ἀφίνει ὀπισθὲν τοῦ τὴν συμφορὰν ἢ τὴν εὐτυχίαν, ὅτι τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ ἄψυχον ἐσχόρησε τὸ φῶς ἢ τὴν τρικυμίαν εἰς τὸ σπίτι σας; Ποῦ νὰ διανοηθῇ ποτὲ ὅτι μέσα εἰς τὸ μυστηριῶδες περιεχόμενον τοῦ σάκκου του περικλείεται: τίς οἶδε ποῖος κόσμος εἰδυλλίων καὶ τραγωδιῶν, πόσα ἄσμηκα ἡδονῆς καὶ κραυγαὶ ὀδύνης, πόσαι θωπεῖαι ἀγάπης, ποῖοι ἐναγκαλισμοὶ ἔνοχοι, πόσοι ὀλοφυρμοὶ θανάτου, ποῖα ἐρωτικὰ ναυάγια, πόσα σχέδια ἐπιχειρήσεων, πόσαι περιπέτειαί τῆς ζωῆς, κκεντρέχειαι, ραδιουργίαι, ἐκπλήξεις, στεναγμοὶ, δάκρυα, ἀραὶ, μορφασμοὶ πόνου, πάλμοι ἀγωνίας, σκιρτήματα ἀγαλλιᾶσεως, ροδόφυλλα ἐλπίδων;

*

Καὶ μοῦ φαίνεται τότε ὁ πτωχὸς διανομεὺς ὡς ἡ ἐνσάρκωσις τῆς Πανδώρας, ὡς ἡ μυθολογομένη Κλωθὴ καὶ Ἄτροπος, ἡ ὑφίνουσα ἢ παραλύνουσα πολλάκις τὰ λανθάνοντα νήματα τῆς ὑπάρξεώς μας. Εἶναι ὡς ὁ Χόλδεν τῶν νεωτέρων, ὡς ἡ ὀμηρικὴ Αἴσα, ἡ δίδουσα τὴν κίνησιν, τὰς συσπάσεις, τὰς ταλαντεύσεις, εἰς τὰ νευρόσπαστα τῆς ζωῆς· εἶναι ἡ Σφίγξ ἢ σκορπίζουσα αἰνίγματα, ὁ ἀπὸ μηχανῆς Θεὸς ἐνίστη, ὁ ρυθμιστὴς τοῦ προγράμματος τῆς ἡμέρας.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Παράσχος διὰ τὴν ἄπιστον ἐρωμένην του, ὅτι τοῦ ἔστειλε

*Τὸν κεραυνὸν εἰς φάκελλον
εὐώδη κεκλεισμένον,*

δὲν εἶναι ἀπλῆ ποιητικὴ εἰκὼν. Εἶναι ἡ ὠμὴ ἀλήθεια τῆς πραγματικότητος συνήθως. Ἦστους κεραυνοὺς δὲν κρατεῖ κλεισμένους εἰς τὸν ταχυδρομικὸν τοῦ σάκκου ὁ ἄκκος, ὁ ἀθῶος, ὁ ἄχολος διανομεὺς! Ὡς ἡ χεὶρ ἢ ἀόρατος τῆς Μοίρας, ἡ παίζουσα ἀσυνειδήτως μὲ τὰ ἀνθρώπινα, σκορπίζει ἀνὰ πᾶν βῆμα καὶ εἰς πᾶσαν στιγμήν χαμύγελα ἢ σπαραγμοὺς, ἄνθη ἢ νεκρολούλουδα, τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον. Εἶναι ἡ ἡγῶ τῶν μικροσμένων προσφιλῶν μας πραγμάτων. Εἶναι ὁ γλυκὺς ἄγγελος,

ὅστις μᾶς φέρνει τὰ φιλιὰ τοῦ ξενητευμένου παιδιοῦ μας, τὴν παρηγορίαν τῶν ἀπόντων ἀγαπημένων μας, τὴν ἀνάμνησιν τῶν συμπαθητικῶν μας μορφῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας μᾶς χωρίζουν βουνὰ καὶ θάλασσα, τὸ ἄρωμα τῶν μαγευμένων τοπιῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἀφήκαμεν φεύγοντες τὴν ψυχὴν μας, καὶ μᾶς ζωντανεύει ἐν μέρος τῆς ἰδίας μας ζωῆς, τὴν ὁποίαν ἐχάσαμεν, καὶ ἡ ὁποία μᾶς περιμένει πάντοτε ἐκεῖ κάτω ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς πατρικῆς μας στέγης.

Εἰς τὰς ἐλπίδας καὶ τὴν ἀπελπισίαν, τὴν ὁποίαν μοιράζει δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, δὲν λαμβάνει κανὲν ἐνεργὸν μέρος, δὲν ἔχει καμμίαν εἰδήσιν ὁ πτωχὸς διανομέυς. Εἶναι ὁ μόνος ἀνεύθυνος τῶν θλίψεων, τὰς ὁποίας μᾶς κομίζει, καὶ τῶν μειδιαμάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐπιφυλάττει ἐνίοτε ἢ ἐμφάνισίς του.

Καὶ ὅμως εἶναι ἡ μόνη ξένη φυσιογνωμία, ἡ ὁποία μᾶς κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον, ἡ ὁποία συνδέεται μὲ τὰ εἰδῶλα τῆς εὐτυχίας μας, ἡ ὁποία μᾶς ἐμπνέει τὸ μῖσος ἢ τὴν συμπάθειαν.

*

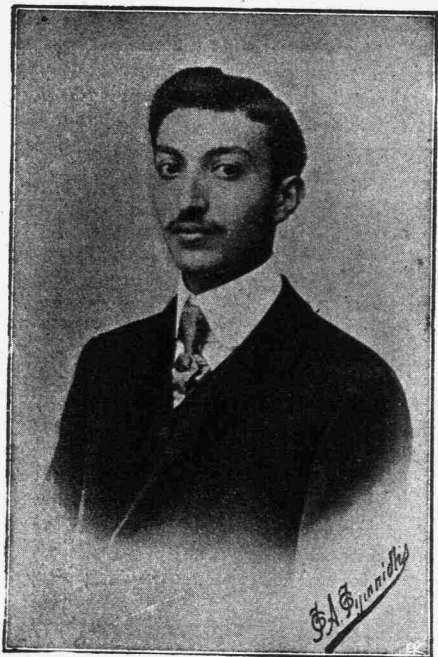
Γνωρίζω μίαν δυστυχισμένην μητέρα, ἡ ὁποία ἀναλύεται εἰς λυγμούς καὶ χύνει πικρὰ δάκρυα εἰς τὴν θεάν γραμματοκομιστοῦ. Ἄλλοτε, ἐπὶ ἔτη πολλά, τὸ πρόσωπον τοῦ διανομέως τῆς ἥτο ἰδιαιτέρως ἀγαπητόν. Τῆς ἐφαίνετο ὁ ἄγγελος τῆς ὀλίγης εὐτυχίας, ἡ ὁποία ἔλαμπε χαρωπὴ εἰς τὸ ἐρημικὸ σπιτάκι της. Τῆς ἔφερεν κάθε ἐβδομάδα τὴν λαχτάρα, τὰ φιλιὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ μονάκριβου υἱοῦ της, ἀπὸ τὰ μαῦρα ξένα, ὁ ὁποῖος κάτω ἐκεῖ, εἰς μίαν ἀγρίαν γωνίαν τῆς Ἀφρικῆς, ἔχυνε τὸν τίμιον ἰδρωτὰ του διὰ νὰ στέλνη δροσιὰ καὶ γάδια καὶ χαμόγελα στὴν ἀκριβὴ του μηχανοῦλα. Ἡ ἀνυπόμονη μορφή της ἐζωντάνευε ἀπὸ ἀγγελικὴν ἀγαλλίασιν ὅταν τὸν ἔβλεπε κάθε φορὰν νὰ διευθύνεται, γελαστός καὶ ἡσυχος, εἰς τὸ κατώφλι τῆς πτωχικῆς της θύρας. Καὶ τὸν προέπεμπε μὲ εὐχὰς καὶ μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης.

Ἄλλὰ μίαν ἀποφράδα ἐσπέραν, εἰς τὸ μελαγχολικὸν σκιάφως ἐνὸς ξεψυχισμένου φθινοπωρινοῦ δειλινοῦ, ἦλθε καὶ πάλιν, γελαστός καὶ γαλήνιος ὡς πάντοτε, καὶ τῆς ἔφερε, μέσα εἰς ἓνα ἄπονο γραμματάκι, τὸ σπαρακτικὸν μήνυμα τοῦ Χάρου.

Δὲν ἦτο πλέον ὁ ἀπλοῦς γραμματοκομιστὴς τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἦτο ἡ ἄσπλαχνος, ἡ κακοῦργος Νέμεσις, ἡ ὁποία ἦλθε διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας της, τῆς ἐφαρμάκωσε τὰ μητρικὰ σπλάγγνα, συνέτριψε τὸν βωμὸν τῆς μικρᾶς της εὐτυχίας καὶ ἔφυγεν.

ὦ, ναί· ὁ ἀνύποπτος, ὁ ἀθῶος γραμματοκομιστής, γελαστός
καὶ ἥσυχος, ἔφυγε διὰ νὰ μὴ ἐπανεέλθῃ ποτὲ πλέον!...

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

Φ Ι Λ Ι Π Π Ο Σ Α . Φ Ι Λ Ι Π Π Ι Δ Η Σ

Ὁ νεαρὸς δαιμόνιος Ἕλλην, ὁ ἐπινοήσας καὶ ἐφευρὼν 19 ὄλα νέα
συστήματα ὄπλων καὶ ἀξιωθεὶς προνομίου εὐρεσιτεχνίας ὑπὸ τοῦ ἐν
Βιέννῃ Αὐτοκρατορικοῦ Γραφείου τῶν προνομίων.